

Til nr. 3

Bestemmelsen afløser stk.2 i tekstanmærkning nr. 52 til finanslovens § 12. Forsvarsministeriet, dog ikke for så vidt angår hjemmeværnets personel. Bestemmelsen bemyndiger forsvarsministeren til at fastsætte løn mv. under krig eller andre ekstraordinære forhold.

Til nr. 4

§ 11, stk. 1. Efter grundlovens § 81 er enhver mand forpligtet til med sin person at bidrage til fædrelandets forsvar efter de nærmere bestemmelser, som loven foreskriver.

Forsvaret af Danmark er ikke begrænset til aktiviteter på dansk område. Også deltagelse i tjeneste uden for landets grænser kan efter omstændighederne udgøre et led i fædrelandets forsvar, jf. for eksempel Vestre Landsrets dom i Ugeskrift for Retsvæsen 1976, side 395.

Inden for rammerne af grundlovens § 81 fastslår den nugældende bestemmelse i personellovens § 11, at personellet efter forsvarsministerens nærmere bestemmelse har pligt til at forrette tjeneste uden for landets grænser.

Personellovens § 11 indeholder efter sin nuværende ordlyd ingen begrænsning i, hvilke former for tjeneste uden for landets grænser der kan være tale om.

I forarbejderne til bestemmelsen, jf. bl.a. Folke­tingstidende 1968-69, tillæg A, sp. 2736 f., er opregnet visse former for tjeneste, der er omfattet af forsvarsministerens beordringskompetence. Der har på den baggrund kunnet rejses spørgsmål om, hvorvidt forsvarsministeren også i andre tilfælde end de i forarbejderne anførte kan beordre personel til at gøre tjeneste uden for landets grænser i medfør af personellovens § 11, herunder i forbindelse med militære opgaver, der ikke har tilknytning til FN's fredsbevarende styrker eller til forsvaret af Danmark ved en NATO-aktion.

For at tydeliggøre rækkevidden af forsvarsministerens beordringskompetence foreslår regeringen, at bestemmelsen i personellovens § 11 præciseres, således at det udtrykkeligt fremgår, at bestemmelsen ikke er begrænset til bestemte former for tjeneste i udlandet.

Beordringskompetencen er en nødvendig forudsætning for forsvarets muligheder for at opfylde de formål, der opstilles for dets virksomhed, og for at løse de opgaver, forsvaret i overensstemmelse hermed pålægges af regeringen og Folketinget. Hertil kommer, at der af hensyn til opgavernes forsvarlige løsning og personellens sikkerhed bør kunne udsendes samlede, samarbejdede enheder, ligesom vigtige nøglefunktioner bør kunne besættes ud fra et egned­hedskriterium. Endvidere foreligger der klare og

ubetingede tilkendegivelser fra det militære personels organisationer om, at udsendelse til tjeneste i udlandet bør finde sted efter beordring.

Efter den foreslåede formulering af personellovens § 11 kan forsvarets personel således pålægges at deltage i tjeneste uden for landets grænser ved løsning af opgaver i relation til det fælles forsvarssamarbejde i NATO, nationale opgaver i udlandet, øvelses- og uddannelsesvirksomhed, observatørtjeneste samt konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og andre lignende opgaver, som Danmark efter anmodning fra internationale organisationer mv., herunder FN og CSCE, har besluttet at deltage i. Bestemmelsen er imidlertid ikke begrænset hertil. Bestemmelsen vil – inden for rammerne af grundlovens § 81 – også kunne bringes i anvendelse ved løsningen af andre opgaver, herunder også fremtidige opgaver affødt af den internationale udvikling.

Bemyndigelsen til forsvarsministeren vil i tilfælde, hvor magtanvendelse mod fremmed stat ud af selvforsvar er autoriseret, forudsætte Folketingets forudgående samtykke til den pågældende operation, jf. grundlovens § 19, stk. 2.

Tjeneste ved enheder, der opstilles, uddannes og udsendes til opgaver uden for landets grænser, indgår som omgangstjeneste for forsvarets faste militære personel i lighed med tjeneste ved myndigheder og enheder inden for landets grænser. Tilsvarende gælder relevante civile personelgrupper og øvrige enkeltpersoner, der udsendes til tjeneste i udlandet.

I forbindelse med Folketingets beslutning den 18/9 1992, B 95 1992, om at stille en dansk militær styrke til rådighed for FN med henblik på at sikre nødforsyningerne til Bosnien-Hercegovina lagde flertallet vægt på, at den danske styrke blev udsendt på frivillig basis. Flertallet lagde samtidig vægt på, at styrken blev opstillet og sammensat således, at der blev opnået den højeste grad af professionalismisme, og at personellens sikkerhed blev tilgodeset i videst muligt omfang.

Flertallet opfordrede samtidig regeringen til at føre forhandlinger med henblik på fastsættelse af klare retningslinier for fremtidig deltagelse i militære styrker med internationale opgaver.

På denne baggrund vil det fremtidigt blive gjort klart ved alle nyansættelser, at tjenesten også omfatter deltagelse i fredsskabende operationer. I overensstemmelse med principperne i Folketingets beslutning (B 95) af 18/9 1992 fastsættes en overgangsordning, hvorefter allerede ansat fast militært personel inden den 1/2 1994 vil få mulighed for at tilkendes give en gang for alle, hvis de ikke ønsker at forrette tjeneste uden for landets grænser i fredsskabende